Emergències sense fronteres al Pirineu: 'Els grans reptes son millorar les comunicacions i compartir les històries clíniques'

Alp reuneix aquest divendres prop de 200 professionals dels serveis d'emergències de Catalunya, França, Aragó i Navarra en una jornada de treball per reforçar la cooperació sanitària

Alp acull aquest divendres una jornada de treball que reuneix prop de 200 professionals dels serveis mèdics de Catalunya, França, Aragó i Navarra per compartir experiències i millorar la coordinació de les emergències al Pirineu. La trobada, organitzada pel Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM) i l'Agrupació Europea de Cooperació Territorial (AECT) Hospital de Cerdanya, se celebra al Palau d'Esports i Congressos d'Alp en el marc del projecte europeu SA-URG. Les sessions combinen ponències, presentacions de casos clínics i set tallers pràctics centrats en l'atenció al pacient politraumàtic i les particularitats de les emergències en un territori de muntanya i transfronterer.

La jornada també serveix per posar en comú els avenços en la coordinació entre els serveis sanitaris dels dos costats de la frontera. José Ramón Ropero, referent del SEM pels projectes transfronterers, explica que l'objectiu és garantir que la frontera no representi una dificultat afegida quan cal atendre una persona. «El que hem fet en aquesta jornada és organitzar una sèrie de tallers per explicar que la frontera no pot ser un obstacle per atendre les urgències i les emergències. Aprofitem els projectes de finançament europeu, com el SA-URG, que implica tota la frontera francoespanyola, per treballar en àmbits que permetin avançar en la cooperació transfronterera».

La iniciativa compta amb la participació de serveis d'emergències de Catalunya, Navarra i l'Aragó, així com dels SAMU de Baiona i Perpinyà, aquest últim especialment vinculat a l'àmbit de la Cerdanya. El projecte SA-URG, finançat amb fons europeus del programa Interreg POCTEFA, busca millorar l'assistència sanitària en situacions d'urgència i catàstrofe mitjançant la cooperació entre les regions pirinenques. Entre els seus objectius hi ha compartir protocols, desenvolupar eines tecnològiques i reforçar la capacitat de resposta dels equips assistencials.

Professionals dels serveis mèdics exposen un cas / MIQUEL SPA

Una de les fites assolides en aquest procés ha estat la signatura d'un acord de cooperació entre Catalunya i Occitània, que permet que les ambulàncies del SEM i del SAMU puguin actuar a banda i banda de la frontera. El conveni, signat entre el Departament de Salut de la Generalitat i l'Agència Regional de Salut d'Occitània, estableix el marc jurídic perquè els recursos sanitaris puguin intervenir en el territori veí quan siguin els més adequats per atendre una emergència.

L'acord no comporta la creació d'un organisme superior que dirigeixi els dos serveis, sinó que estableix les condicions perquè puguin coordinar-se directament. «Els dos organismes, el SAMU i el SEM, gràcies a aquest acord internacional, tenen un marc jurídic que empara aquesta coordinació. S'han posat d'acord per saber quins telèfons cal utilitzar, quines dades són necessàries per

mobilitzar un recurs i què ha de demanar cadascú a l'altre», detalla Ropero.

El repte és que els professionals coneguin els procediments i els recursos disponibles a cada banda de la frontera. «La medicina és molt semblant a tot arreu, però els models són diferents. Si jo dono resposta amb un metge, un infermer o una ambulància, és el que has de conèixer a l'hora de demanar ajuda. Jo et demano ajuda i vull que m'enviïs allò que sé que tens», explica.

La cooperació ja ha tingut una primera aplicació pràctica en un dispositiu preventiu. Durant el pas del Tour de França per la Cerdanya, el juliol passat, el SEM i el SAMU van desplegar un dispositiu assistencial conjunt per donar cobertura a la població i als visitants que seguien la cursa. Tot i que fins ara no ha estat necessari activar l'ajuda mútua per respondre a una emergència real, aquesta operació va permetre comprovar el funcionament de la coordinació.

«Per sort, durant aquest any no hem tingut cap emergència en què els francesos o els catalans no hagin pogut donar resposta amb els seus propis recursos i ens hàgim hagut de demanar ajuda. En canvi, en una situació planificada sí que hem tingut l'oportunitat de posar-ho en pràctica. Ho vam fer amb el Tour de França, gràcies a la feina que hem desenvolupat durant molts anys per establir protocols conjunts, conèixer les maneres de treballar i saber com ens hem de coordinar», apunta Ropero.

Les jornades i els tallers serveixen precisament per mantenir aquesta preparació compartida i facilitar que, quan es produeixi un incident, els equips puguin actuar amb més agilitat. La trobada d'Alp inclou presentacions de casos clínics a càrrec de professionals de l'Hospital de Cerdanya, el SEM i els serveis d'emergències francesos. A la tarda, els participants treballen diferents tècniques d'assistència, des de maniobres invasives en pacients politraumàtics fins al control d'hemorràgies, la immobilització pediàtrica, la hipotèrmia i la simulació d'incidents amb múltiples víctimes.

Malgrat els avenços, la coordinació encara té reptes importants, sobretot en l'àmbit tecnològic. El fet que el SEM i el SAMU siguin organitzacions diferents implica que treballin amb programaris i sistemes de comunicació propis. Ropero considera que cal avançar especialment en la compatibilitat de les xarxes de comunicacions i en l'intercanvi d'informació.

«La gran dificultat és l'espai tecnològic de les comunicacions. Partim de dues organitzacions diferents, amb programaris i sistemes diferents. La comunicació en l'àmbit de l'idioma no és tant un problema, sinó que hem de conèixer bé els models i equiparar els conceptes que fem servir», assenyala.

Un dels punts pendents és la compatibilitat dels sistemes de ràdio, ja que les xarxes que utilitzen els serveis francesos no són les mateixes que les del SEM. La telefonia, en canvi, ja permet una comunicació fluida entre els dos costats. «Avui la telefonia funciona perfectament, però els sistemes de ràdio no ens són útils perquè la xarxa francesa és diferent. El gran repte és aconseguir que les comunicacions tecnològiques siguin molt eficients i facilitin la resolució dels incidents», apunta.

Un altre pas endavant seria poder compartir les dades assistencials dels pacients quan una ambulància francesa atén una persona que forma part del sistema sanitari català, o a la inversa. Actualment, els dos serveis disposen de sistemes de registre i històries clíniques independents, de manera que la informació no es traspassa automàticament d'un sistema a l'altre.

Notícies relacionades i més

«A nivell de telefonia i comunicació estem a prop, però pel que fa als sistemes de registre o a la història clínica encara queda un gran salt. Al final, pot ser una ambulància de l'altre costat la que atengui un pacient del nostre sistema, i avui aquests sistemes no estan connectats», conclou Ropero. La interoperabilitat tecnològica i l'intercanvi de dades sanitàries són, així, dos dels principals objectius pendents per completar la cooperació transfronterera al Pirineu.

Via: Regió7

Font de l'article: https://www.diaridegirona.cat/comarques/2026/11/20/emergenies-sense-fronteres-pirineu-els-136672416.html